

Män blir rikare än kvinnor – här är politikens lösningar

Förra året släppte Fredrika Bremer-förbundet en vitbok om inkomstgapet mellan kvinnor och män – ett gap som varit oförändrat i tre decennier. Kvinnor har fortfarande bara cirka 80 procent av mäns disponibla inkomster. I boken lyfter ett forskarteam fram 20 skarpa åtgärder för att minska den ekonomiska ojämställdheten, med ett tydligt mål: inkomstgapet ska kunna halveras till år 2030. I år är det val i Sverige. Vad vill partierna göra för att minska den ekonomiska ojämställdheten? Vi ställde frågan till alla partier, sedan lät vi ett expertråd utvärdera svaren. Frågan löd:

Vilket är ert skarpa förslag för att halvera inkomstgapet under nästa mandatperiod?

CENTERPARTIET

**Helena Vilhelmsson, riksdagsledamot
och jämställdhetspolitisk talesperson**

Det behövs både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder. Mer direkta reformer är reformerad föräldraförsäkring (vi föreslår en tredelad), jämställdhetsbonus, begränsade dubbeldagar, koncentrerad föräldraledighet i början av föräldraledigheten, slopa lägstanivådagarna och en flexibel barnomsorg som passar både skiftarbetande och företagare. Förslaget om en automatisk delning av premiepensionen under småbarnsåren är också ett skarpt förslag för att adressera de långsiktiga ekonomiska skillnaderna som uppstår när barnen anländer i familjen. På sikt behöver vi bryta deltidsnormen, skärpta lönekartläggningar och jobba för en jämställd integration. Liksom stimulera kvinnors företagande genom att se till att riskkapital fördelas jämställt mellan företag som drivs av kvinnor respektive män. Myndigheter såsom exempelvis Försäkringskassan måste i större utsträckning jobba med nudging för att få ett optimalt resultat av sin rådgivning.

● ● ● ● ● Expertrådets snittbetyg: 2,9 av 5

SVERIGEDEMOKRATERNA

**Sara Gille, riksdagsledamot och
ansvarig för jämställdhetsfrågor**

Sverigedemokraternas utgångspunkt är att ekonomisk jämställdhet byggs genom egen försörjning, arbete och möjlighet att påverka sin livssituation. Därför vill vi föra en politik

som stärker kvinnors ställning på arbetsmarknaden och gör det mer lönsamt att arbeta. Ett centralt steg är att förbättra villkoren i kvinnodominerade yrken inom vård, omsorg och skola, där många kvinnor bär ett stort ansvar men alltför ofta möter hög arbetsbelastning och begränsade möjligheter till löneutveckling. Bättre arbetsmiljö, fler karriärvägar och starkare incitament att gå från deltid till heltid är avgörande reformer. Vår politik syftar till att fler kvinnor ska kunna leva på sin lön, stå på egna ben och ha verklig ekonomisk frihet.

● ● ● ● ● Expertrådets snittbetyg: 0,9 av 5

LIBERALERNA

Nina Larsson, jämställdhetsminister

Det måste till en kombination av åtgärder inom flera politikområden. Den ekonomiska ojämställdheten börjar med första barnet och Liberalerna vill ge bättre förutsättningar till föräldrar att dela lika på ansvaret för barnen. Vi vill införa en ny och rejält höjd jämställdhetsbonus på 30 000 kronor per barn och år till föräldrar som delar helt lika. Vi vill också införa en fjärde pappamånad och att ersättningsnivån de fem första VAB-dagarna ska vara 90 procent av inkomsten, istället för 80 procent som idag. Kvinnor har betydligt svårare att få tillgång till det privata riskkapitalet när de vill starta företag. Liberalerna vill därför att det statliga riskkapitalet i större utsträckning ska kunna gå till kvinnor som vill starta företag.

● ● ● ● ● Expertrådets snittbetyg: 2,1 av 5

VÄNSTERPARTIET

Maj Karlsson, socialpolitisk talesperson

Vi vill se en riktad och långsiktig statlig satsning på höjda löner, bättre arbetsvillkor och högre bemanning i kvinnodominerade välfärdsyrken. Vi har tidigare drivit särskilda jämställdhetsmiljarder för att utjämna strukturella löneskillnader, och idag föreslår vi stora välfärdssatsningar för att möjliggöra generella löneökningar, bättre arbetsmiljö och stärkt personalförsörjning i kommuner och regioner. Det är den mest träffsäkra vägen därför att inkomstgapet inte bara handlar om timlön, utan också om att kvinnor oftare arbetar deltid eller står utanför arbetsmarknaden.

Expertrådets snittbetyg: 2,7 av 5

KRISTDEMOKRATERNA

Camilla Rinaldo Miller, familje- och jämställdhetspolitisk talesperson

KD vill minska inkomstgapet mellan kvinnor och män genom att bekämpa lönediskriminering, stärka arbete och företagande, ge familjer mer valfrihet och sänka skatten på arbete. Vi vill att premiepensionen automatiskt delas lika mellan föräldrar med gemensamma barn under 12 år och att avgiften tas bort.

Expertrådets snittbetyg: 1,0 av 5

SOCIALDEMOKRATERNA

Sofia Amløh, riksdagsledamot

Vi har flera viktiga förslag på området. Lönegapet mellan män och kvinnor växer särskilt efter första barnet. Forskning och parterna på arbetsmarknaden visar att ett jämställt uttag av föräldraförsäkringen är avgörande för att minska lönegapet. Därför vill vi i ett nästa steg se en tredelad föräldraförsäkring där respektive förälder får en tredjedel av dagarna och en tredjedel disponeras fritt.

Kvinnor är överrepresenterade i välfärdsyrken. Vi vill stärka välfärdens finansiering, bland annat genom att indexera de generella statsbidragen till kommuner och regioner för att stärka deras ekonomi.

I många välfärdsyrken är det också omöjligt att jobba hemifrån. Det gör att den som blir sjuk måste utebli från jobbet och drabbas av den orättvisa karensen – den vill vi avskaffa.

Expertrådets snittbetyg: 2,6 av 5

MODERATERNA

Merit Frost Lindberg, riksdagsledamot

Moderaterna ser ekonomisk jämställdhet som en av vår tids viktigaste frihetsfrågor. Ekonomisk självständighet är en avgörande förutsättning för kvinnors egenmakt och oberoende. Därför är den absolut viktigaste frågan för ökad ekonomisk jämställdhet att kvinnor kommer i arbete. Idag står för många kvinnor utanför arbetsmarknaden, det gäller inte minst för kvinnor som är födda utanför Sverige.

Vår viktigaste åtgärd är att göra det mer lönsamt att arbeta och att fler kvinnor ska arbeta. Vi vill fortsätta sänka skatten på arbete, bygga ut barnomsorgen så att den finns även på obekväma arbetstid, och värna RUT-avdraget som gör att livspusslet går ihop för fler kvinnor. För att stärka Sveriges ekonomi och konkurrenskraft har den moderatledda regeringen som uttalat mål att främja kvinnors företagande. Utöver våra reformer på arbetsmarknaden med sänkt skatt på arbete och tydligare aktivitetskrav vill vi modernisera föräldraförsäkringen med fler dubbeldagar så att föräldraansvaret fördelas mer jämställt från början.

Expertrådets snittbetyg: 1,1 av 5

MILJÖPARTIET

Janine Alm Ericson, jämställdhetspolitisk talesperson

Eftersom män generellt tjänar mer än kvinnor gynnar regeringens skattesänkningar för höginkomsttagare framförallt män. Därför måste skevheter i skattepolitiken jämnas ut, lönerna i kvinnodominerade yrken måste höjas genom starkare statligt stöd till kommun och region, bostads- och barnbidraget måste höjas, fler föräldradagar måste öronmärkas och kvinnor måste få bättre tillgång till riskkapital för att kunna driva företag.

Expertrådets snittbetyg: 3,1 av 5

Läs experternas
kommentarer på nästa sida

Expertrådet kommenterar

Malpuri Groth, strategisk rådgivare, moderator och medgrundare av Integrationsbyrån

– För att på allvar halvera inkomstgapet mellan kvinnor och män krävs parallella reformer kring föräldraförsäkringen, kvinnodominerade yrkens villkor och löner, pensioner och kvinnors tillgång till kapital. Alla partierna misslyckas med att se till helheten. Förslagen är vaga och otillräckliga, det är som att släcka en skogsbrand med vattenglas.

Amanda Lundeteg, vd Stiftelsen Allbright

– Inget parti verkar våga driva kanske den viktigaste frågan för svensk tillväxt och konkurrenskraft. Hur säkerställer vi att näringslivet får tillgång till kompetensen hos både kvinnor och män?

Lina Stenberg, ordförande och grundare av Jämställdhetsinstitutet

– Det är synd att partierna inte lägger mer energi på att försöka lösa de breda – och djupa – jämställdhetsproblem som finns. Samhället, dvs politikerna, behöver ta ett större ansvar så att inte de strukturella problemen blir individens fel och ansvar att lösa.

Anne Boschini, professor i nationalekonomi vid Institutet för social forskning (SOFI), Stockholms universitet.

– Partiernas förslag är genomgående vaga och otillräckliga, vilket också speglas i de låga betyg jag har satt.

Marie Trollvik, ordförande Lönelotsarna

– Jag skulle önska mer konkreta och strukturella reformer. Partiernas svar är för vaga och riskerar att få begränsad eller till och med motsatt effekt för kvinnors ekonomi.

Agneta Stark, ekonomiforskare och debattör i feministiska samhällsfrågor

– För att åstadkomma rejäl utjämning på fyra år krävs handfasta åtgärder. Sådana saknas i stort sett.

Åsa Gunnarsson, professor i skatterätt vid Umeå universitet

– Partierna talar om jämställdhet, men nästan inga presenterar de skarpa systemförändringar som faktiskt krävs för att minska inkomstgapet mellan kvinnor och män. Det saknas både konkreta förslag mot könsrelaterad lönediskriminering och en förståelse för hur skatte-, föräldraförsäkrings- och näringspolitiken fortsätter att missgynna kvinnor.